

ІМІТАЦІЙНО-ІГРОВИЙ ПІДХІД ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Ю. В. Авдєєнко

*викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 1 НТУУ
КПІ*

Національний технічний університет України “КПІ ім. Ігоря Сікорського”

На сучасному етапі розвитку світових відносин, що передбачає посилення інтеграційних процесів та міжнародної співпраці, спостерігається зріст вимог до рівня володіння іноземною мовою майбутніх спеціалістів. Випускник вищого навчального закладу розглядається як достойний партнер та конкурент іноземним партнерам, тобто як всесторонньо розвинута, мисляча особистість, високоосвічений фахівець своєї справи, здатний швидко та ефективно вирішувати поставлені задачі, самостійно приймати рішення, бути готовим адаптуватись до динамічних умов світового прогресу. Відповідно, вищеперераховані характеристики передбачають високий рівень володіння комунікативними здібностями іншомовного спілкування.

Таким чином, перед вищим навчальним закладом постає завдання організації навчальної діяльності таким чином, щоб забезпечити не тільки оволодіння студентами необхідним матеріалом та успішне закріплення набутих знань, умінь та навичок, але і здатність діяти у професійно-комунікативних ситуаціях, у тому числі іншомовному спілкуванні. Тому у методиці викладання іноземних мов все більш актуальним стає звернення до новітніх освітніх методик та технологій, що передбачають відхід від механічного накопичення знань в сторону прагматичного підходу щодо діяльності фахівця в умовах реального життя. Тобто навчальний процес повинен орієнтуватись на моделювання робочих ситуацій, які виникають у сферах діяльності обраних студентами спеціальностей.

Дієвим у даному напрямку є імітаційно-ігровий підхід, що дає змогу майбутнім спеціалістам розширити професійний кругозір, набувати комунікативний досвід через безпосередню участь в активній діяльності професійного спрямування за рахунок ігрових форм її імітації. Відповідно, оволодівати практичними мовними уміннями та навичками.

За рахунок створення активної, ділової атмосфери, студенти розвивають навички спілкування за певною тематикою, швидкого визначення необхідних лексичних одиниць та мовних конструкцій для конкретної ситуації, пошуку шляхів вирішення поставлених задач, ведення дискусії тощо. Відбувається перехід від виконавчих функцій до організаторських, що веде до рівноправної співпраці, взаємодопомоги, взаємонавчання, свободи вибору, розвитку пізнавальної діяльності. Кожен студент знаходиться в активній соціальній позиції та формується як професіонал. Моделювання імітації та гри допомагає визначати комунікативні функції, мовні прийоми та набір практичних дій адекватних певним ситуаціям, які можуть виникати у майбутній професійній діяльності.

Викладач, в першу чергу, виступає в ролі консультанта, координатора діяльності, який допомагає методично правильно організувати роботу, визначає труднощі, недоліки та допомагає їх усунути, стимулює активну взаємодію, комунікацію, сприятливий психологічний клімат між тими, хто навчається, а потім уже здійснює контроль та оцінювання.

До імітаційно-ігрових технологій зазвичай відносять: моделювання стажування із виконанням посадових обов'язків, дидактичні, рольові, ділові, організаційно-діяльнісні та інші ігри, різноманітні тренінги. Наприклад, на практичному занятті застосовувати методи кейсів, мозкового штурму, проектів, проводити презентації із подальшим обговоренням, консиліуми, круглі столи, прес-конференції, бізнес-тренінги та багато іншого. Застосування різноманітних методів та прийомів сприяє закріпленню у пам'яті явищ пов'язаних із предметом або ситуацією, які розглядалися, створенню стійких зорових та слухових образів, підтримці інтересу та активності студентів.

Щодо мовного аспекту, то слід зазначити, що у імітаційно-ігровій формі значно ефективніше сприймаються, засвоюються та відтворюються раніше вивчені лексичні одиниці, сталі фрази. Тому найбільш доцільними є вправи на вивчення у процесі комунікації (зазвичай у діалогічному мовленні), нових термінів, часто вживаних ідіом характерних для певної теми. Якщо навчальна ситуація створюється на основі опрацювання навчальних, професійних текстів, то, поряд із комунікативними, активно розвиваються навички читання. Також вдало відпрацьовуються навички аудіювання, в ході виконання спеціальних вправ на розвиток вміння сприймати, фіксувати та обробляти іншомовну інформацію, яка подається в усній формі. Тут також найбільш вживаною є діалогічна форма. Відповідно, робота на занятті, яка залучає, наприклад, елементи ділової переписки, складання звітності тощо, сприяє вдосконаленню навичок письма.

Щоб забезпечити успішне виконання того чи іншого завдання імітаційно-ігрового характеру, викладачеві слід розробляти, в залежності від рівня володіння іноземною мовою у групі, відповідний граматичний та лексичний матеріал.

Застосовуючи імітаційно-ігровий підхід, потрібно дотримуватись основних принципів, таких як:

- продуктивність, тобто націленість на успішність колективної роботи;
- відкритої комунікації стосовно результатів;
- відповідність підготовки імітаційно-ігрових завдань формам та методам пізнавальної діяльності студентів;
- пріоритет особистісно-діяльнісного підходу в оцінюванні.

Отже, використання імітаційно-ігрових технологій на заняттях іноземної мови у вищому навчальному закладі дає можливість студентам набувати досвіду вирішення робочих питань із реального життя уже на практичних заняттях, застосовувати теоретичні знання на практиці, ефективно взаємодіяти з колективом, в тому числі із іноземними партнерами, що сприяє професійному та духовному розвитку особистості, яка надалі буде готовою адаптуватись до вимог сьогодення та складе достойну конкуренцію на світовому ринку праці.

Література:

1. Вікторова Л. В. Навчання іноземних мов студентів нефілологічних спеціальностей: сучасні підходи, методи та умови / Л. В. Вікторова // Нові технології навчання : наук.-метод. зб./ Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – К., 2010. – Вип. 63. – Ч. 2. – С. 20-26.
2. Вієвська М. Імітаційно-ігровий підхід у викладанні психолого-педагогічних дисциплін студентам економічних спеціальностей / М. Вієвська, Л. Красовська // Вища школа. – 2001. – № 2-3. – С. 47-58.
3. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : [наук.-метод. посіб.] / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : А.С.К., 2003. – 192 с.